

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการทำพฤติกรรมทำให้ตนเองเสียเปรียบระหว่างผู้ที่มีแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบสูงและต่ำ
2. เพื่อทดสอบว่าเพศชายมีพฤติกรรมทำให้ตนเองเสียเปรียบสูงกว่าเพศหญิงหรือไม่
3. เพื่อทดสอบว่าการยืนยันคุณค่าในตนเอง สามารถลดพฤติกรรมทำให้ตนเองเสียเปรียบในสถานการณ์ความสำเร็จไม่ขึ้นอยู่กับการกระทำได้หรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ที่มีแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง มีพฤติกรรมทำให้ตนเองเสียเปรียบมากกว่า ผู้ที่มีแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำ
2. เพศชาย มีพฤติกรรมทำให้ตนเองเสียเปรียบ มากกว่า เพศหญิง
3. ในเงื่อนไขความสำเร็จขึ้นอยู่กับการกระทำ ผู้ที่ได้ยืนยันคุณค่าในตนเอง มีคะแนนพฤติกรรมทำให้ตนเองเสียเปรียบ ไม่แตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้ยืนยันคุณค่าในตนเอง
4. ในเงื่อนไขความสำเร็จไม่ขึ้นอยู่กับการกระทำ ผู้ที่ได้ยืนยันคุณค่าในตนเอง มีคะแนนพฤติกรรมทำให้ตนเองเสียเปรียบ ต่ำกว่า ผู้ที่ไม่ได้ยืนยันคุณค่าในตนเอง

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาที่ 1

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในชั้นสร้างเครื่องมือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างมาตรวัดแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบ จำนวน 265 คน

2. กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจริงเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสหศึกษา ขนาดใหญ่ จำนวน 284 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. มาตรวัดแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบ (Self-handicapping Scale)
2. มาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem Scale)

การศึกษาที่ 2

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มตัวอย่างในชั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในชั้นสร้างเครื่องมือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการคัดเลือกข้อคำถามที่มีความง่ายและยากปานกลาง จำนวน 225 คน

2. กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจริงเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสหศึกษา ขนาดใหญ่ จำนวน 160 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบสำหรับเงื่อนไขความสำเร็จขึ้นอยู่กับการกระทำ (Contingent success)
2. แบบทดสอบสำหรับเงื่อนไขความสำเร็จไม่ขึ้นอยู่กับการกระทำ (Non Contingent success)
3. แบบฟอร์มการยืนยันคุณค่า (Affirmation)

4. แบบสอบถามรูปแบบการระบุสาเหตุของผลงาน

ขั้นตอนการทดลองและเก็บข้อมูล

การศึกษาที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นตอนก่อนการทดลอง

ทำจดหมายถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมการทดลอง โดยแจ้งรายละเอียดขั้นตอนของการวิจัยทั้งหมดให้ทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำมารวัดแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบและมาตรการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อคัดคนที่มีคะแนนแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบสูงและต่ำ หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยไปพบกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง โดยแจ้งต่อกลุ่มตัวอย่างว่า มีแบบทดสอบให้ทำซึ่งแบบทดสอบนี้สามารถแสดงถึงความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ และก่อนทำแบบทดสอบนี้ ต้องการทราบว่านักเรียนคนใดต้องการซ่อมทำแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หรือต้องการทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปทรงเรขาคณิต

การศึกษาที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นตอนก่อนการทดลอง

ทำจดหมายถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมการทดลอง โดยแจ้งรายละเอียดขั้นตอนของการวิจัยทั้งหมดให้ทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยสุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับความสำเร็จ โดยให้ทำแบบทดสอบของเงื่อนไขความสำเร็จที่ขึ้นอยู่กับการกระทำ หรือแบบทดสอบของเงื่อนไขความสำเร็จไม่ขึ้นอยู่กับการกระทำ หลังจากทำแบบทดสอบผู้วิจัยให้ผลป้อนกลับคะแนนกับนักเรียน โดยแบ่งตามเงื่อนไขของความสำเร็จ หลังจากนั้นจัดให้ผู้ร่วมการทดลองกลุ่มหนึ่งเขียนเรียงความยืนยันคุณค่าในตนเอง และอีกกลุ่มเขียนเรียงความไม่ยืนยันคุณค่าในตนเอง หลังจากเขียนเรียงความเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกเพลงเพื่อฟังขณะทำแบบทดสอบในขั้นตอนต่อไป และให้ทำแบบสอบถามรูปแบบการระบุสาเหตุของผลงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โปรแกรม SPSS for Windows ในการคำนวณ โดยใช้การวิเคราะห์สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) เพื่อหาความแตกต่างของพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบ ระหว่าง ผู้ที่มีแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบสูงและผู้ที่มีแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำ ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และใช้การวิเคราะห์สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) เพื่อหาความแตกต่างของพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบ ระหว่าง เพศชายและเพศหญิง ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (two-way ANOVA) ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับความสำเร็จ และการยืนยันคุณค่าในตนเอง ตัวแปรตาม คือ คะแนนพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบและทดสอบการเปรียบเทียบต่าง (Contrast) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3-4

ผลการวิจัย

1. ผู้ที่มีแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบสูง มีพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบมากกว่า ผู้ที่มีแนวโน้มการทำให้ตนเองเสียเปรียบต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. เพศชายมีพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบ มากกว่า เพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ในแง่ของความสำเร็จขึ้นอยู่กับการกระทำ ผู้ที่ยืนยันคุณค่าในตนเอง มีคะแนนพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบ ไม่แตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้ยืนยันคุณค่าในตนเอง
4. ในแง่ของความสำเร็จไม่ขึ้นอยู่กับการกระทำ ผู้ที่ยืนยันคุณค่าในตนเอง มีคะแนนพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบ ต่ำกว่า ผู้ที่ไม่ได้ยืนยันคุณค่าในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ยังจำกัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชวงนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นในการศึกษาต่อไป ควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น วัยทำงาน เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมการทำให้ตนเองเสียเปรียบจะเหมือนหรือแตกต่างกันไปตามตัวแปรอื่นอย่างไร
2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ใช้การฝึกซ้อมทำแบบทดสอบความสามารถในการวิเคราะห์เป็นตัวแปรตาม ซึ่งคนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการทำแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นงานที่เพศชายมีความถนัดมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นในการศึกษาต่อไป อาจใช้เป็นกิจกรรมเป็นอย่างอื่นที่แพร่หลายในชีวิตประจำวันหรือที่เป็นที่สนใจในสังคม เช่น การฝึกซ้อมกีฬา การเตรียมตัวสมัครงาน และการทอหนังสือเตรียมสอบ เป็นต้น